

KONTROLINIS SĄRAŠAS DĖL DARBDAVIŲ/ DARBUOTOJŲ, TINKAMO APGYVENDINIMO IR PRITAIKymo

Konstantina Kyrimi, BSc (Hons) OT, MSc SNSPE
Valerie Brincat, BSc (Hons) OT

A.a. JUTIMINIAI YPATUMAI

STRATEGIJOS KAIP SUMAŽINTI/PADIDINTI DIRGIKLIOUS

GARSAS/AKUSTIKA							
SUMAŽINIMAS		PRITAIKYMAS / ĮRENGIMAS	Yra poreikis	Nėra poreikio	Poreikis nėra pakankamai aiškus	Ketinama įrengti	Neketinama įrengti
	1	Aukštos kokybės sienos arba ertmės sienos.					
	2	Garsą izoliuojančių arba garsą sugeriančių medžiagų (sienų, grindų, durų ir/ar langų) įrengimas, pvz. akustinis blokas					
	3	Šiurkštūs sienų ir lubų paviršiai, siekiant sumažinti aidą.					
	4	Žemos lubos ir vidutinės proporcijos, kad sumažintų aidą.					
	5	Minimalus fonas, aplinkos triukšmas (pvz., oro kondicionieriai, vėdinimas ir susijusios sistemos, kompiuteriai, fluorescencinis apšvietimas ir kt.)					
	6	Tinkamų mašinų ir prietaisų, kurių triukšmo lygis yra žemas, naudojimas (pvz., rankų džiovituvai, kopijavimo aparatai,					

	smulkintuvai, spausdintuvai, mikrobangų krosnelė, ventiliatorius ir kt.)					
7	Atstumas nuo įrenginių, keliančių triukšmą					
8	Kiekviena funkcija yra akustiškai atskirta nuo kitų					
9	Triukšmą slopinančių ausinių arba ausinių naudojimas.					
10	Motorizuoti įrenginiai nesiliečia su paviršiais, kad negirgždėtų, arba tarp jų padėti minkšti paviršiai.					
11	Vengiama susigrūdimo.					
12	Minkštų grindų arba kilimų įrengimas.					
13	Tylus arba palaipsniui garsėjantis telefono, durų skambutis, signalizacija ir kt.					
14	Mažiau atvira aplinka.					
15	Groja foninė muzika arba naudojamos ausinės.					
16	Apsauga nuo eismo, oro, lietaus, kaimyninių garsų.					
17	Minkštos medžiagos montavimas, darinėjamiems baldams (spintelėms, spintoms, stalčiams)					
18	Minkštos medžiagos montavimas prie baldų kojelių					
19	Siekiant sumažinti šildymo ir ventiliavimo sistemos triukšmą, kiek įmanoma naudojamas					

Autizmui palankios erdvės: įsidarbinimo posūkis mokymų ir intervencijos programa, skirta autizmą turinčių asmenų įdarbinimui

		natūralus vėdinimas.					
	20	Apstatymas minkštais baldais.					
	21	Akustinis laikrodžių tiksėjimas					
	22	Įrenginių nustatymas, kad vietoj garso duotų šviesos grįžtamąjį ryšį					
PADIDINIMAS	23	Foninės muzikos naudojimas					
	24	Leisti klausytis muzikos naudojant ausines.					
	25	Garso nustatymas įrenginiuose.					

Co-funded by
the European Union

		VAIZDAS					
		PRITAIKYMAS / ĮRENGIMAS	Yra poreikis	Nėra poreikio	Poreikis nėra pakankamai aiškus	Ketinama įrengti	Neketinama įrengti
SUMAŽINIMAS	26	Langai virš akių lygio.					
	27	Užuolaidų naudojimas.					
	28	Švelnios, neutralios spalvos ir mažai jaudinančios spalvos, pavyzdžiui, kreminės ir pastelinės spalvos.					
	29	Vengimas ryškių spalvų, tokių kaip raudona, panašių į fluorescencinius tonus.					
	30	Netiesioginis natūralus apšvietimas, siekiant sumažinti akinimą.					
	31	Apšvietimo šaltinis aukščiau akių lygio.					
	32	Aiškus erdvės dizainas. Vengiant vizualinio triukšmo					
	33	Uždaros sandėliavimo vietos, uždaros sandėliavimo spintelės arba atviros lentynos su neutraliomis dėžėmis.					
	34	Darbas kampe.					
	35	Žemos lubos ir vidutinės proporcijos sumažinančios vaizdo iškraipymą ir erdvės iliuzijas.					

36	Simetriškas išdėstymas.					
37	Vizualiai harmoninga erdvė sukuria vizualiai neutralią erdvę.					
38	Nereikalingo kontrasto sumažinimas.					
39	Apvalus apšvietimas, kad būtų išvengta šešėlių					
40	Vengimas fluorescencinio apšvietimo, kuris skleidžia silpną triukšmą ir mirgėjimą.					
41	Švelnių spalvų naudojimas.					
42	Netiesioginio apšvietimo pasirinkimas.					
43	Akinių nuo saulės naudojimas.					
44	Skrybėlės naudojimas.					
45	Šviesos intensyvumui reguliuoti naudojamas reguliatorius.					
46	Vengiama nereikalingų sienų dekoracijų.					
47	Vengiama pernelyg raštuotų formų, paviršių, grindų.					
48	Vengiama nereikalingų daiktų kurių paskirtis tik dekoravimas.					
49	Vengiama mirksinčios šviesos					

	50	Vengiama atspindžių, akinimo, šešėlių ir siluėtų					
	51	Naudojamas LED apšvietimas					
	52	Uždengto apšvietimo naudojimas (šviesos šaltinio nesimato).					
	53	Vengiama per daug netvarkingo baldų išdėstymo					
	54	Tam tikri drabužiai ar papuošalai gali būti vizualiai erzinantys.					
	55	Naudoti langams patamsintą stiklą, vietoj tradicinio stiklo.					
PADIDINIMAS	56	Pirmenybė teikiama tiesioginiam natūraliam apšvietimui					
	57	Sukuriama neharmoninga erdvė naudojant akcentus ir kontrastus					
	58	Nesubalansuotų erdvių naudojimas vizualiniam stimuliavimui sukurti					
	59	Turėti blizgančius objektus ir naudoti spalvas, kad paryškintumėte tai, kas svarbu.					
	60	Kontrastingų medžiagų naudojimas įvairiuose grindų, sienų, lubų, durų elementuose padeda vizualiai apibrėžti ir atskirti, padeda išaiškinti vizualines vietovės ir jų ribų savybes.					

LYTĖJIMAS/TAKTILIKA							
		PRITAIKYMAS / ĮRENGIMAS	Yra poreikis	Nėra poreikio	Poreikis nėra pakankamai aiškus	Ketinama įrengti	Neketinama įrengti
SUMAŽINIMAS	61	Natūralių medžiagų naudojimas.					
	62	Mišrių medžiagų vengimas					
	63	Atvirų darbo vietų suteikimas					
	64	Apriboti darbą uždaroje erdvėje, laikytis atstumo.					
	65	Turėti galimybę reguliuoti temperatūrą					
	66	Sumažinkite per didelę temperatūrą, karštį / drėgną ar šaltą aplinką.					
	67	Jei įmanoma, mūvėti pirštines, jei tai gerai toleruojama.					
	68	Vengti nereikalingų prisilietimų (pvz., dėl socialinių priežasčių)					
PADIDINIMA	69	Paviršiams naudoti skirtingas medžiagas					
	70	Gali būti prieinami tekstūros ir judesių įtaisai					

PROPRINCIJA – KŪNO SĄMONĖ

		PRITAIKYMAS / ĮRENGIMAS	Yra poreikis	Nėra poreikio	Poreikis nėra pakankamai aiškus	Ketinama įrengti	Neketinama įrengti
SUMAŽINIMAS	71	Venkite sunkių ar kietų daiktų					
	72	Laikykite objektus simetriškai					
	73	Baldus laikykite šonuose, erdvės centrą laikykite laisvą					
	74	Atlikite reikiamus veiksmus nedideliu atstumu					
PADIDINIMAS	75	Pasunkinti daiktai					
	76	Pasunkintas juosmens diržas ar svotis pečiams					
	77	Pasunkinta liemenė					
	78	Laisvos erdvės, kad padidėtų judėjimo galimybė					
	79	Galimybė dirbti stovint, o ne sėdint ir reikalinga įranga, pavyzdžiui, aukštesnis stalas.					

PUSIAUVYRA/BALANSAS IR JUDĖJIMAS

		PRITAIKYMAS / ĮRENGIMAS	Yra poreikis	Nėra poreikio	Poreikis nėra pakankamai aiškus	Ketinama įrengti	Neketinama įrengti
SUMAŽINIMAS	80	Daiktų laikymas simetriškai, neperlenkiant					
	81	Sėdėjimas pastovioje vietoje					
	82	Lygio pasikeitimo vengimas (aukštų ar lifto)					
	83	Rankenų naudojimas					
PADIDINIMAS	84	Terapinių kamuolių naudojimas vietoj įprastos.					
	85	Supamosios kėdės naudojimas					
	86	Besisukančios kėdės su ratukais (biuro kėdės) naudojimas vietoj įprastos kėdės.					
	87	Trumpos judėjimo pertraukėlės, kai reikia ilgo statinio sėdėjimo					

KVAPAS / UOSLĖ						
PRITAIKYMAS / ĮRENGIMAS		Yra poreikis	Nėra poreikio	Poreikis nėra pakankamai aiškus	Ketinama įrengti	Neketinama įrengti
SUMAŽINIMAS	88	Gerai vėdinamos darbo vietos, kad sumažintų uoslės suerzinimą.				
	89	Saugotis kvapų ir kvėpalų, taikyti politiką be kvapų.				
	90	Atsargiai naudoti oro gaiviklius.				
	91	Užtikrinti, kad darbo vietos nepasiektų kvapai iš virtuvės ar valgomojo salės.				
	92	Šiukšlės ir šiukšlių dėžės gali būti kvapų šaltiniai. Būtina suplanuoti jų vietą ir įsitikinti, kad jie yra uždengti dangčiu.				
	93	Tam tikros valymo medžiagos (pvz. chloras valiklis, blizgikis ir kt.) ir gali turėti stiprų kvapą.				
	94	Tokie įrenginiai kaip kopijavimo aparatas gali būti kvapo šaltinis.				
PADIDINIMAS	95	Naudojate stipraus kvapo valymo priemones.				
	96	Patalpų kvapo arba oro gaiviklio naudojimas.				
	97	Kvapnių servetėlių naudojimas				
	98	Antiseptikų su kvapu naudojimas.				
	99	Kolegos dantenos gali būti kvapo šaltinis.				

A. b. JUTIMINIŲ DIRGIKLIŲ ZONOS

CHARAKTERISTIKOS							
	PRITAIKYMAS / ĮRENGIMAS		Yra poreikis	Nėra poreikio	Poreikis nėra pakankamai aiškus	Ketinama įrengti	Neketinama įrengti
101	Kiekviena zona gali būti atskirta nuo kitų atvira erdve, atstumu ar fizinėmis ribomis						
102	Zonos gali būti išdėstytos nuosekliai taip, kad kiekviena zona veiktų kaip perėjimas / pasiruošimas kitai						
103	Kiekviena zona turi būti apsaugota nuo kitų zonų poveikio (pvz., triukšmo, kvapų ir kt.)						
104	Tinkamai suderinkite veiklą: Didelio intensyvumo zona (pvz., veikla, kuriai reikia pakankamai judėjimo, judėjimo ir (arba) kontakto su žmonėmis) Vidutinio intensyvumo zona (pvz., veikla, kuriai reikalinga didelė koncentracija ir kuri atliekama sinergiškai su kitomis) Mažo intensyvumo zona (pvz., veikla, kuriai reikia didelės koncentracijos ir poilsio ir kuri vyksta individualiai)						

A. c. JUTIMINIŲ DIRGIKLIŲ IŠVENGIMO ERDVĖ

		DIZAINAS					
		PRITAIKYMAS / ĮRENGIMAS	Yra poreikis	Nėra poreikio	Poreikis nėra pakankamai	Ketinama įrengti	Neketinama įrengti
ERDVĖ	105	Mažas, jaukus kambarys arba maža erdvė.					
	106	Teritorija turi būti lengvai pasiekiamą.					
	107	Erdvė naudojama tik vienam tikslui.					
	108	Užtikrinamas privatumas.					
AKUSTIKA	109	Tyla ir nepralaidumas garsui.					
	110	Reguliuojamo garso sistema (pvz., mp3 grotuvas, planšetė ir minkštos ausinės).					
VIZUALUMAS	111	Nėra peržiūrų.					
	112	Jei yra langas, jis turi būti virš akių lygio. Šviesa turi būti netiesioginė ir uždengta tamsia uždanga.					
	113	LED šviesos naudojimas su regulatoriumi.					
	114	Gali būti mirksintys šviesos elementai.					
	115	Daiktai turi būti spintelėse arba uždaroje dėžėse.					
	116	Galima įsigyti planšetinį kompiuterį arba geriau šaltas knygas					
LIETIMAS	117	Galima įsigyti rinkinį su tekstūriniais objektais (pvz., įvairių kempinių, susmulkinamo mažo kamuoliuko ir kt.).					
		Temperatūra turi būti sumažinta.					

PASUNKINIMAI	118	Gali būti čiužinys ir keletas pagalvių.					
		Galima turėti pasunkintą antklodę.					
		Kiti pasunkinimai gali būti naudojami					
PUSIASVYRA	119	Galima įsigyti terapinį kamuolį arba besisukantį krėslą su ratukais arba supamą kėdę					
KVAPAS	120	Galima turėti kvapnių servetėlių ar kitų kvapų šaltinių					

A. APLINKOS POVEIKIS STABILUMUI, NUSPĖJAMUMUI, RUTINAI IR PASIKARTOJIMUMUI.

B. a. DETALIZAVIMAS

		PRITAIKYMAS / ĮRENGIMAS	Yra poreikis	Nėra	Poreikis nėra	Ketinama įrengti	Neketinama įrengti
PAGRINDINIS	121	Atskirkite vieną veiklą nuo kitų, kad sukurtumėte atskirų funkcijų sritis.					
	122	Veiklą vykdykite logine arba chroniška seka (viena kryptimi).					
	123	Įsitikinkite, kad visi reikalingi daiktai yra saugomi kartu, kad žmogui nereikėtų jų ieškoti išėjus iš savo darbo vietos.					
	124	Naudokite ženklus ar etiketes, kad paryškintumėte veiklą, kuri turėtų būti atliekama kiekvienoje srityje.					
	125	Kampas taip pat yra tinkamas vieta, nes jie gali lengvai virsti „teminiu kampu“.					
MARCARATE	126	Sienų naudojimas.					
	127	Užuolaidų naudojimas.					
	128	Atstumo naudojimas					
	129	Baldų naudojimas					
	130	Skirtingų lygių naudojimas ant grindų.					
	131	Skirtingo apšvietimo naudojimas					
	132	Skirtingų medžiagų naudojimas (pvz., paviršiuje, kuriame bus atliekama veikla).					
	133	Linijų ir juostelių naudojimas.					

134	Spalvų kodavimas: tam tikrų spalvų naudojimas erdvėje (pvz., grindys ir (arba) sienos, paviršiai ir kt.), kurioje bus vykdoma veikla.					
135	Spalvų kodavimas: konkrečių spalvų ar ženklų naudojimas ant visų objektų, kurie bus naudojami toje pačioje veikloje.					

B. b. VIZUALINĖ PAGALBA

	PRITAIKYMAS / ĮRENGIMAS	Yra poreikis	Nėra poreikio	Poreikis nėra pakankamai aiškus	Ketinama įrengti	Neketinama įrengti
136	Veiklą iliustruoti trumpais, užrašais žingsnis po žingsnio žingsneliais ar paveikslėliais					
137	Teikdami žodines instrukcijas naudokite užrašų knygelę, kad pabrėžtumėte pagrindinius savo kalbos dalykus, pavyzdžiui: 1. parašykite žodį/vaizdą, kuris perteiktų to, ko prašote, prasmę 2. sukurkite 2 stulpelius, kai norite pateikti 2 pasirinkimus, kiekviename stulpelyje įdėdami po vieną raktinį žodį / vaizdą					
138	Padėkite paveikslėlius ar užrašus sandėliavimo vietose, lentynose ir spintelėse.					
139	Aplinką pažymėti aiškiais ženklais, kas ir kur vyksta.					
140	Vietas, kurioms taikomos specialios taisyklės, pažymėti ženklais ar užrašais (pvz., belstis į duris prieš įeinant ir pan.)					
141	Vizualiai ir aiškiai iliustruoti socialines taisykles.					
142	Pažymėti užrašais ar simboliais kiekvienos erdvės tikslą, kad nekiltų sunkumų suprasti ką žmonės veikia skirtingose erdvėse (pvz., laukimo zona, poilsio kambarys, administracijos biuras ir kt.).					

143	Aplinką pažymėti aiškiais ženklais, kad būtų aišku kas ir kur vyksta.					
------------	---	--	--	--	--	--

B. c. ORGANIZUOTI ir SUDARYTI TVARKARAŠČIUS

	PRITAIKYMAS / ĮRENGIMAS	Yra poreikis	Nėra poreikio	Poreikis nėra pakankamai aiškus	Ketinama įrengti	Neketinama įrengti
144	Aiški dienos struktūra					
145	Iš anksto įspėjama apie bet kokius dienos struktūros pasikeitimus ir įtraukiama į naują tvarkaraštį.					
146	Pateikite programą su asmens įsipareigojimais					
147	Jei yra poreikis įrašyti garsines instrukcijas, kurių asmuo gali klausytis, kai nori.					
148	Leiskite asmeniui pačiam įrašyti savo audio tvarkaraštį ir įsipareigojimus tokiu nuoseklumu, kokiu turi vykti veikla (galima naudoti užrašus, nuotraukas)					
149	Planšetinio kompiuterio ar išmaniojo telefono naudojimas leidžia pasiekti daugybę paslaugų, kurios gali būti naudingos asmens savi organizacijai					
150	Net jei darbinei veiklai atlikti stalas nėra būtinas, yra svarbu užtikrinti nedidelį plotą, ant kurio žmogus galės pasidėti ir sutvarkyti savo vaizdines priemones, pasitikrinti savo sąrašus ir pan.					
151	Turėti sritis vaizdiniam skelbimams, pvz., darbo lentoms arba darbo veiklos diagramoms. Tai yra vaizdiniai darbo eigos ženklai (pvz., pirmas atlikite tai, antrasis darykite tai ir tt)					

B. d. ŽENKLAI IR NAVIGACIJA

	PRITAIKYMAS / ĮRENGIMAS	Yra poreikis	Nėra poreikio	Poreikis nėra pakankamai	Ketinama įrengti	Neketinama įrengti
152	Pageidautina vienpusė organizacija.					
153	Vaizdo iš viršaus „žemėlapyje“ pateikiama vartotojo buvimo vieta tiek darbo vietoje, tiek bendrose patalpose.					
154	Įdiekite pastato „sensorinį žemėlapi“, kuriame vartotojas gali matyti kiekvienos erdvės „jutimo lygio tapatybę“.					
155	Skirtingų spalvų linijos ant sienų arba grindų gali padėti.					
156	Patalpų ir erdvių spalvinis kodavimas kartu su atitinkamai koduotu esamos infrastruktūros sąrašu					
157	Naudoti ženklus, rodančius kryptį					

C. KITI SVARBŪS PRITAIKYMAI

C. a. SAUGUMO REIKALAVIMAI

	PRITAIKYMAS / ĮRENGIMAS	Ketinama įrengti	Neketinama įrengti
158	Apsaugos, apsaugančios nuo per karšto vandens (dėl kai kurių asmenų didelio skausmo slenksčio).		
159	Aštrių kraštų ir kampų vengimas.		

160	Įsitikinkite, kad asmuo žino, kur kreiptis prireikus pagalbos ar susižeidus		
161	Pateikti pritaikymai neturėtų prieštarauti, paneigti ar trukdyti kitoms bendroms saugos darbo vietoje gairėms, tokioms kaip: Saugus judėjimas ir pabėgimas (pvz., kliūtis avariniams išėjimams) Apsaugų naudojimas (pvz., šalmas, darbo forma, kaukė ir kt.) Saugus kūno naudojimas (pvz., kilnoti svorius be tinkamos pagalbos ir pan.)		

C. b. SAĖMONINGUMAS IR ETIKA

	PRITAIKYMAS / ĮRENGIMAS	Ketinama įrengti	Neketinama įrengti
162	Suteikti prieigą prie lauko erdvių.		
163	Kiekvienam turi būti užtikrinta galimybė laisvai judėti nesukeliant jokių problemų.		
164	Kavinėje / valgykloje turi būti sveiko maisto pasirinkimas tiems, kurie kenčia nuo alergijos arba valgo tik be gliutimo ir kazeino (GFCF) dėl virškinimo trakto problemų.		
165	Turi būti prieinamos tinkamos poilsio vietos.		
166	Patalpų pritaikymas turi būti atliekamas ne tik darbo vietoje, bet ir visose bendro naudojimo patalpose (pvz., laukimo patalpose, virtuvėje, tualetuose, pertraukų zonoje, valgykloje ir kt.)		
167	Bet kokie pritaikymai, palengvinantys darbą vienam asmeniui, neturėtų apsunkinti kitų darbuotojų ir būti kliūtis trečiosioms šalims.		
168	Be autistiško darbuotojo, visi darbuotojai, jei pageidauja, turi turėti prieigą prie numatytų pagalbinių priemonių (pvz., jutiminės erdvės, ausinių ir pan.)		
169	Apgalvokite savo praktines ar finansines galimybes teikdami pritaikymą ir atminkite, kad pritaikymas turi būti „pagrįstas“.		

Autizmui palankios erdvės: įsidarbinimo posūkis mokymų ir intervencijos programa, skirta autizmą turinčių asmenų įdarbinimui

BIBLIOGRAFIJA

- Bury, S. M., Flower, R. L., Zulla, R., Nicholas 4, D. B., & Hedley, D. (2021). Workplace Social Challenges Experienced by Employees on the Autism Spectrum: An International Exploratory Study Examining Employee and Supervisor Perspectives. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 51(5), 1614-1627.
- Capo, L. C. (2001). Autism, employment, and the role of occupational therapy. *Work*, 16(3), 201-207.
- Dargue, N., Adams, D., & Simpson, K. (2022). Can Characteristics of the Physical Environment Impact Engagement in Learning Activities in Children with Autism? A Systematic Review. *Review Journal of Autism and Developmental Disorders*, 9, 143–159.
- de Vries, B. (2021). Autism and the Right to a Hypersensitivity Friendly Workspace. *Public Health Ethics*, 14(3), 281–287.
- Gaiani, A., Fantoni±, D., & Katamadze, S. (2022). Autism and Architecture: The Importance of a Gradual Spatial Transition. *Athens Journal of Architecture*, 8(2), 175-194.
- Gaines, K., Bourne, A., Pearson, M., & Kleibrink, M. (2016). *Designing for Autism Spectrum Disorders*. New York: Taylor & Francis eBooks.
- Ghazali, R., Sakip, S. R., & Samsuddin, I. (2018). The Effects of Sensory Design on Autistic Children. *Asian Journal of Behavioural Studies*, 3(14), 68-83.
- Ghazali, R., Sakipl, S. R., Samsuddin, I., & Samra, H. (2021). The Knowledge of Awareness on Designing Physical Learning Environment for Autism. *9th Asian Conference on Environment-Behaviour Studies* (pp. 71-77). Perdana Kota Bharu: Environment Behaviour Proceedings Journal.
- Haigh, S. M. (2018). Variable sensory perception in autism. *The European journal of neuroscience*, 47(6), 602-609.
- Haywarda, S. M., McVilly, K. R., & Stokes, M. A. (2019). Autism and employment: What works. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 48-58.
- Ibraimi, F. (2021). Design methods and suggestions for autistic-friendly spaces. *The Power of Knowledge*, 48(4), 715-722.
- Jane Case-Smith, J., Weaver, L. L., & Fristad, M. A. (2015). A systematic review of sensory processing interventions for children with autism spectrum disorders. *Autism*, 19(2), 133-148.
- Kanakri, S. M., Shepley, M., Tassinary, L. G., Varni, J. W., & Fawaz, H. M. (2017). An Observational Study of Classroom Acoustical Design and Repetitive Behaviors in Children With Autism. *Environment and Behavior*, 49(8), 847–873.

Autizmui palankios erdvės: įsidarbinimo posūkis mokymų ir intervencijos programa, skirta autizmą turinčių asmenų įdarbinimui

Khalifa, G., Sharif, Z., Sultan, M., & di Rezze, B. (2020). Workplace accommodations for adults with autism spectrum disorder: a scoping review. *Disability and Rehabilitation*, 42(9), 1316-1331.

Kirchner, J., & Dziobek, I. (2014). Toward the Successful Employment of Adults with Autism: A First Analysis of Special Interests and Factors Deemed Important for Vocational Performance. *Scandinavian Journal of Child and Adolescent Psychiatry and Psychology*, 2(2), 77-85.

Lindsay, S., Osten, V., Rezai, M., & Bui, S. (2021). Disclosure and workplace accommodations for people with autism: a systematic review. *Disability and Rehabilitation*, 43(5), 597-610.

Martin, C. S. (2016). Exploring the impact of the design of the physical classroom environment on young children with autism spectrum disorder (ASD). *Journal of Research in Special Educational Needs*, 16(4), 280-298.

Mostafa, M. (2008). An Architecture for Autism: Concepts of Design Intervention for the Autistic User. *International Journal of Architectural Research*, 2(1), 189-211.

Mostafa, M. (2014). Architecture for autism: Autism ASPECTSS™ in school design. *International Journal of Architectural Research*, 8(1), 143-158.

Mostafa, M. (2015). Architecture for Autism: Built Environment Performance in Accordance to the Autism ASPECTSS™ Design Index. *Design Principles and Practices: An International Journal*, 8, 55-71.

Mostafa, M. (2018). Designing for autism: An aspects™ post-occupancy evaluation of learning environments. *International Journal of Architectural Research*, 12(3), 308-326.

Nagib, W., & Williams, A. (2017). Toward an autism-friendly home environment. *Housing Studies*, 32(2), 140-167.

Nicholas, D. B., Attridge, M., Zwaigenbaum, L., & Clarke, M. (2015). Vocational support approaches in autism spectrum disorder: a synthesis review of the literature. *Autism*, 19(2), 235-245.

Paron-Wildes, A. J. (2013). *Interior Design for Autism from Adulthood to Geriatrics*. Wiley.

Petty, S., Tunstall, L., & Richardson, H. (2022). Workplace Adjustments for Autistic Employees: What is 'Reasonable'? *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 1-9.

Ponama, A. (2015). Architecture for Autism. Improving Designs for Autistic Integration. *ICAR 2015: Re[search] through architecture*. Bucharest.

Sanfilippo, F., & Raja, K. (2019). A multi-sensor system for enhancing situational awareness and stress management for people with ASD in the workplace and in everyday life. *52nd Hawaii International Conference on System Sciences* (pp. 4079-4087). Maui: HICSS.

Autizmui palankios erdvės: įsidarbinimo posūkis mokymų ir intervencijos programa, skirta autizmą turinčių asmenų įdarbinimui

Waisman-Nitzan, M., Gal, E., & Schreuer, N. (2021). “It’s like a ramp for a person in a wheelchair”: Workplace accessibility for employees with autism. *Research in Developmental Disabilities, 114*(103959), 1-11.

Wong, J., Cohn, E. S., Coster, W. J., & Orsmond, G. I. (2020). “Success Doesn’t Happen in a Traditional Way”: Experiences of school personnel who provide employment preparation for youth with autism spectrum disorder. *Research in Autism Spectrum Disorders, 77*(101631), 1-16.

Co-funded by
the European Union